

Elkészült a szennyvízcsatorna, épül a 47-es út, nem lett reptér

Álom és valóság Vásárhelyen

Igazi tejfel-mézszalámi folyó Kánaánnak kellene már lennie Vásárhelynek, ha minden olyan ígéret megvalósult volna, mellyel az utóbbi néhány esztendőben kecsegtették a város lakóit. Több ígéret teljesült, néhány írott malaszt maradt.

Nem mentünk messzebbre a vágyalmok összegyűjtésében, mint 1999. Ez volt az az év, mikor – az egykori polgármester munkavégzés alóli felfüggesztése és a közgyűléssel való tusakodása révén – Vásárhely országos botrányhírnevet szerzett.

Lássuk csak: a néhai polgármester 2000 decemberi újraválasztása után nem sokkal kezdődött meg a 47-es főút négysávjúvá való építése, állami pénzekből. Hogy mégsem utazhatunk Vásárhelyről Szegedre autópályá minőségű úton, annak az az oka, hogy a középső, kishomoki rész eddig nem készült el. Megépült viszont a nyugdíjasközpont, melynek 107 lakásába a vártnál szerényebb mértékben költöztek be a lakók. A 100 szociális bérlakás építése még most is folyik, sőt leendő lakóinak több mint felét már ki is jelölték. Elkészült a strand átépítése, működik a fedett uszoda, az új öltözőket pedig pénteken avatják.

Nem lett azonban „intelligens város” Vásárhely, pedig az lehetett volna, Berlin után másodikként az európai kontinensen. Ugyanis máig sem húzták be a szennyvízcsatorna-építéssel egy időben lefektetett 130 kilométernyi béléscsőbe az optikai kábeleket. Sőt a tervekkel ellentétben 2000 első felében a Hódút Kft. sem kezdte meg két külvárosban a kábeltéves szolgáltatást. A szennyvízcsatorna-hálózat azonban elkészült. Ennek előnyeit csak a Hódút utca egy részében nem élvezhetik az ott élők.

A legnagyobb értékű, 1 milli-

A Tesco megjelenése Vásárhelyen is jelentősen átrendezte mind a vásárlási szokásokat, mind a város kereskedelmi életét.

Fotó: Tésik Attila

árd dolláros befektetés ígéretével egy magyar állampolgárságú svájci üzletember kereste meg 1999-ben az önkormányzatot. Az általa tervezett nemzetközi teherrepülőtér azonban sosem épül meg a várostól délre fekvő, legfeljebb legelőnek használható területen. Farkas Győző ugyan házat vásárolt a városban, ám a Lelei út mentén nem sikerült sem a repteret, sem a konferencia-, bevásárló- és kereskedelmi központot, bankokat és szállókat tető alá hoznia.

Erősítette, s meglehetősen átrendezte a város kereskedelmét a

Hódtóban felépült Tesco hipermarket. Az általa szőróstül-bőróstül felvásárolt, s a szomszédos, elhíresült telken álló Billa helyén azonban máig sem nyílt meg a beígért vállalkozói központ.

Elkészült viszont a kakasszéki gyógyintézet teljes felújítása, átépítése, melynek eredményeként a korábbi erősen lepusztult épület helyén ma palota áll. Átéptették a Kossuth teret, melynek új burkolata váratlan problémát vetett fel: azóta sem lehet lebeszélni a görkorisokat, hogy ne az I. világháborús emlékmű tövé-

ben gyakoroljanak. 1999 novemberére befejeződött a Fekete Sas teljes felújítása is. Az épület nagy része azóta is rendezvényházként működik. Nem épült meg viszont a Lelei út mellett a szeméttelép mellé tervezett veszélyes hulladéklerakó. Hiába van az A. S. A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft. birtokában az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 2004 november végéig érvényes engedélye, mert a terv – a vásárhelyiek többsége megnyugására – papíron maradt.

KOROM ANDRÁS

Szabályozták Makó szimbólumtárát

A millenniumi zászló is lenghet

A városi lobogót és a millenniumi emlékHzászlót is szabályozza a Makó jelképeiről hozott rendelet. A szimbólumok pontos leírását tudósokból és művészekből álló bizottság alapította meg.

Egységes önkormányzati döntés született Makó szimbólumainak részletes leírásáról. Legutóbb a tanácsrendszer idején szabályozták rendeletekkel a város jelképeit. Ezért a kérdéssel az önkormányzatnak újra kellett fogalmaznia, a rendeletet ki kellett egészítenie az új szimbólumokkal. A városi címer és zászló alkotásáról, valamint használatáról szóló, 1974-ben megalkotott rendeletet 1990-ben módosították, majd 2001-ben szabályozták a millenniumi zászló alkotását és használatát is.

Mint azt az önkormányzat munkatársaitól megtudtuk, csaknem egy ével ezelőtt a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal helyszíni ellenőrzést tartott a polgármesteri hivatalban, és az ekkor készült jelentésből kiderült: a helyi szabályozásban számos fogalom felülvizsgálatra szorult. A jogi szöveg kitért a városi címer és a zászló leírására, használatuk körére és módjára, valamint a millenniumi városi lobogó leírására és használatának körülményeire. A rendelet kibővítésével szabályozták a városi lobogót és a millenniumi emlékHzászlót is.

A korábbi rendeletek szerint a

jelképek használatát a városi tanács elnöke engedélyezhette, a jogszabály idén szeptemberi módosítása értelmében a szimbólumok használatát az ügyrendi bizottság hagyhatja jóvá.

A módosítást szakértői fórum készítette elő. E munkában részt vett Gilicze János levéltáros, Makó alpolgármestere Karsai Ildikó és Szekeres István grafikusművész, valamint Orbán Imre és Tóth Ferenc történész. A bizottság a jelképek pontos leírását és értelmezését adta.

Makó címere zöld talpú és kék alapú, középen arany színű latin kereszt áll, erre zöld kígyó tekeredik, a kereszt tetején ezüstszerű holló ül. Balra darumadár és két gyékényszál, jobbra holdsarló látható. A szakértők magyarázata szerint a kígyó bajelhárító motívum, a „pogány” törökség feletti győzelem szimbóluma, ezt jelképezi a hanyatló holdsarló is. A holló a hírvivők jelképe, a gyékény a Maros vízvilágát, a daru pedig az éberséget szimbolizálja.

A városi zászló mellett hivatalos jelképnek minősül a millenniumi emlékHzászló és a millenniumi városi zászló is. Az emlékHzászló közepén ezüstszerű sugárkoszorúban a köztársaság címere látható, alatta a 2000-es évszámból stilizált tölgy és olajág nő ki. A millenniumi városi zászló közepén pedig Makó millenniumi emblémája helyezkedik el, amely a feliratok mellett egy M betűt és egy hagymafejet ábrázol.

I. SZ.

A rendőrök versenyén szentesi siker is született

Parancsra harap a járőr-kutya

Dunakeszin országos minősítő szemlélt rendezett a rendőrség kutya-vezetői. Ezen a megmérettetésen a Csongrád megyei háromtagú csapata a harmadik helyet szerezte meg: köztük volt a szentesi Haluppa György és járőr-kutyája, Vendég.

A rendőr zászlós szerint a kutya számára az ember nem élelem, nem zsákmány, hanem társ: következképpen minden támadás, ami az állattól az ember felé irányul, az csakis a kutya veszélyérzete miatt alakulhat ki. A jól képzett rendőr-kutyák csak abban a szituációban támadnak, amelyre tanítást kaptak vezetőjüktől. Rengeteg odafigyelés és érzékenységszükség az alapos kiképzéshez és a jó kontaktushoz – ez a sikeres közös munka alapja.

A kutya sem szájkosárral, sem anélkül nem veszélyes, éppen az emberhez fűződő alapvető viszonya miatt – véli Haluppa György. A közrendre veszélyes állampolgárok kézre kerítésében, illetve kábítószer, robbanószer felkutatásában viszont ma már sokszor nélkülözhetetlenek ezek az intelligens állatok. A szakember szerint félórás kiképzés a kutyának

már munka, utána mindenképpen pihennie kell. Az orrán keresztül hatalmas mennyiségű levegőt szív be, melyet analizál: kettős feladat az, melyre képesek ezek a kutyák. A versenyen Vendégnek fegyverzettségéből kellett vizsgáznia, s általános vizsgagyakorlatokat produkálnia. Vezetője azt mondja: ilyen jó csapatban még soha nem indult megmérettetésen, hiszen kollégái is jól szerepeltek.

A kutyás rendőrök munkája másként bővelkedik kalandokban, mint társaiké. Haluppa zászlós legemlékezetesebb esete az volt, amikor decemberben fogott el kutyájával orvhalászokat. Azok is kutyával jöttek, és a két eb egymásnak esett. A viadal úgy dőlt el, hogy a közelben járó vadőr lelőtte az orvhalász kutyáját, míg annak gazdája után Haluppa vetette magát vízbe, s húzta parta ingallérnál fogva. A menekülő nem gondolt arra, hogy a jég-hideg víz nem tartja vissza a rendőrt, akinek, mint a történet mutatja, olykor áldozatot is kell vállalnia az állampolgárok személynépek és vagyonának biztonsága érdekében.

B. G.

Évszázada épült a vásárhelyi Bereczk-palota

A zsidómentő városvezető háza

A Bereczk-palota mindenképpen városképi nevezetességű, akkor is, ha száz éve épült, és akkor is, ha nem.

Fotó: Tésik Attila

„Amíg én vezetem a polgármesteri hivalt, gettó nem lesz Vásárhelyen!” – jelentette ki a német megszállás idejében Bereczk Pál polgármester-helyettes, aki egy ideig a polgármesteri teendőket is ellátta. A német megszállók akkoriban rendelték el országsszerte a gettók fölállítását, a zsidóság gettóba gyűjtését.

– A Bereczk-palota – melyben a Belvárosi Olvasókör is működik – volt a Bereczk család fészke Vásárhelyen. Ha egy valahai krónikás, Fejérváry József ez irányú adata valós, az idén százéves az épület; annyiban mégsem, akkor csak több lehet – mondja Borus Gábor helytörténész. Mint mondja, a család vásárhelyi ágát Bereczk Péter alapította, 1796-ban hívták meg ebbe a városba, ő volt a frissen épített református újtemplom első lelkesze; első húsvéti istentiszteletét

malterosládán állva tartotta az akkor még nem teljesen befejezett templomban; 1811-ben, a szószekekre menet érte a halál. Sőt, gora nem más volt, mint Kármán József, a Fanny hagyományai írója. Egyébként akkor még másutt, az úgynevezett „láncos házban” – a mai Andrassy út és a Lánca utca sarkán álló, valahai épületben – lakott a család.

Bereczk Péter fia, „Ős”-Bereczk Pál, földbirtokos, nagy mecénás, mint a reformkori nemzedék tagja, megalapította a Vász-

helyi Kört, melyből később a város közvilágításügyében nagyon sokat tevő Lámpaegylet is kinőtt. Ő kezdeményezte, Vásárhelyen például az első kisdudóvó létrehozását, szorgalmazta az utcakövezését, tanítói alapot hozott létre, támogatta a református gimnázium oktatási reformját, s így tovább. Fia, szintén Bereczk Pál, huszonnyolc évig állt a város alkalmazásában, mint gazdasági tanácsnok. Házuk, Fejérváry szerint 1889-ban, leégett, helyette épült föl a szintén szerinte, 1903-ban – a ma is álló Bereczk-palota. Ha az említett évszám helyes, az idén száz esztendő.

A harmadik Bereczk Pált – „Ős”-Bereczk Pál unokáját –

1936-ban polgármester-helyettesé választották, 1944. április 27-étől július 21-éig a polgármesteri teendőket úgyszintén ellátta. Ő akadályozta meg a vásárhelyi gettó felállítását, híressé vált szavait jegyzőkönyvek is megőrizték. Maga a Bereczk-palota 1945 után sokféle feladatot betöltött, volt itt szakszervezeti székház, általános, közép-, s népfőiskolai oktatásnak is helyet adott, jelenleg itt működik a Belvárosi Olvasókör a nyugdíjasklub, és a vásárhelyi vámhivatalnak is helyet ad. Impozáns, jó állapotban lévő, várostörténetileg jelentős, galambszürke épület. A Bereczk család pedig? Leszármazottai ma is élnek Vásárhelyen.

F. CS.

Haluppa György zászlós Vendéggel.

Fotó: Tésik Attila